

התובעת:

מדינת ישראל - משרד הביטחון

ע"י עוה"ד רותם כהן מפרקליטות מחוז דרום - אזרחי

מרחה' קרן היסוד 4, באר שבע 84158 ת"ד 10309

טל': 073-3922400 פקס: 02-6467058

כתובת דוא"ל: Maz_EZ_BSH@justice.gov.il

- נ ג ד -

הנתבעים:

1.

ליאון בגיו,

מרחה' אשלים, אשלים

2.

שלמה פשרל,

בת ים 5953522

כתב תביעה

מהות התביעה: תביעה לפי סעיף 21 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ב-1950 (להלן: "חוק משפחות חיילים"); או לפי החוק לתיקון דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף) המוגשת לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "חוק ההטבה"); או לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט")

סכום התביעה: 4,244,809 ₪ בתוספת הצמדה וריבית, הוצאות ושכ"ט עו"ד, מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט וחוק ההטבה (נספחים 4 ו-5 להלן)

סכום אגרה: לפי ס' 19(א) (1) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 המדינה פטורה מחובת תשלום אגרה.

דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין בקשר לאותה מסכת עובדתית: ת"פ (מחוזי באר שבע) 27349-12-18 מדינת ישראל נ' ליאון בגיו ואח' (הכרעת דין מיום 12/04/2022); ע"פ 6637/22 ו-6987/22 ליאון בגיו/ שלמה פשרל נ' מדינת ישראל ואח' (פסק דין מיום 08/01/2024).

התובעת, מדינת ישראל – משרד הביטחון, תהא מיוצגת על ידי פרקליטות מחוז דרום - אזרחי, שמענה להמצאת כתבי בי-דין הוא כמפורט בכותרת כתב תביעה זה.

הזמנה לדין

הואיל ומדינת ישראל – משרד הביטחון הגישה כתב תביעה זה נגדכם, אתם מוזמנים להגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מיום שהומצאה לכם הזמנה זו. לתשומת לבכם, אם לא תגישו כתב הגנה אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 תהיה לתובעת הזכות לקבל פסק דין שלא בפניכם.

תמצית הטענות:

א. תיאור תמציתי של בעלי הדין

1. הנתבע 1 (להלן – גם "בגיו") הינו אחד מתוך שני המוציאים לפועל של מסיבת טבע לא מאושרת, נעדרת צוות רפואי מיומן ואמצעי פינוי (אמבולנס) אשר מטרתם להבטיח את שלום המבלים במסיבה.
- בגיו הורשע ביום 12/04/2022 בת"פ 27349-12-18 בהכרעת דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (להלן: "הכרעת הדין"), בעבירה של המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג' לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), של טוהר דוד ז"ל (להלן: "המנוחה"), תוך שהוא מונע ממנה טיפול רפואי מציל חיים לאחר שהאחרונה התמוטטה ונזקקה לטיפול רפואי דחוף.
2. הנתבע 2 (להלן – גם "פשרל") הינו אחד מתוך שני המוציאים לפועל של מסיבת טבע לא מאושרת, נעדרת צוות רפואי מיומן ואמצעי פינוי (אמבולנס) אשר מטרתם להבטיח את שלום המבלים במסיבה.
- פשרל הורשע אף הוא בהכרעת הדין בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין של המנוחה.
3. ביום 15/09/2022 נגזר דינם של הנתבעים (להלן: "גזר הדין").
4. הנתבע 1 ערער על הכרעת הדין וגזר הדין בהליך ע"פ 6637/22 והנתבע 2 ערער על גזר הדין בהליך ע"פ 6987/22. ביום 08/01/2024 הוכרעו הערעורים בפסק דין מאוחר של בית המשפט העליון (להלן: "פסק הדין בערעור").
5. בפסק הדין בערעור, נדחה ערעורו של בגיו על הכרעת הדין ואילו הערעור על גזר הדין התקבל ותקופת המאסר בפועל אשר הוטלה עליו, הופחתה מחמש שנים לארבע שנים.
6. בפסק הדין בערעור התקבל ערעורו של פשרל על גזר הדין ותקופת המאסר בפועל אשר הוטלה עליו, הופחתה מ-18 חודשים ל-12 חודשים.

- מצ"ב כתב האישום בעניינם של הנתבעים, מסומן כנספח 1
- מצ"ב הכרעת הדין בעניינם של הנתבעים מיום 12/04/2022, מסומן כנספח 2
- מצ"ב פסק הדין בערעורי הנתבעים מיום 08/01/2024, מסומן נספח 3

ב. הסעד המבוקש

7. מחמת מות המנוחה בזמן שירותה הצבאי כחיילת בצה"ל, הוכרה משפחתה לפי הוראות חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תשי"י – 1950 (להלן: "חוק משפחות חיילים"), ועל כן המדינה שילה לעתידה לשלם להוריה של המנוחה בסכום שלא יפחת מ- 4,244,809 ₪.
- מצ"ב חוות דעת אקטוארית בעניין תגמולים והטבות מיום 26/02/2024, מסומנת נספח 4
- מצ"ב חוות דעת אקטוארית בעניין מענקים מיום 14/03/2024, מסומנת נספח 5

8. בגין סכומים אלה, על הנתבעים לפצות את התובעת, ביחד ולחוד, בתוספת שכ"ט עו"ד והוצאות משפט ובתוספת הצמדה וריבית.

ג. תמצית העובדות הנחוצות לביסוסה של עילת התביעה ומתי נולדה

9. עניינה של התביעה שבנדון, הינו בשרשרת של מחדלים, מעשים והחלטות רשלניות של הנתבעים אשר הובילו בסופו של דבר ביום 08/08/2017, למותה הטראגי של טוהר דוד ז"ל (להלן: "המנוחה"), אשר מצאה את מותה לאחר שהתמוטטה במסיבת טבע ולא היה בנמצא שום גורם רפואי מיומן ומקצועי אשר יעניק לה טיפול רפואי מציל חיים.

10. כפי שיפורט בכתב תביעה זה, המדינה נושאת ותישא בתגמולים ובהטבות להם זכאית משפחת המנוחה, וזאת מכוח הוראות חוק משפחות חיילים. ואולם לאור אחריות הנתבעים למותה של המנוחה, תטען התובעת כי עליהם לשפותה בגין תשלומים אלו.

11. ודוק, תביעה זו אין מטרתה להעניש את הנתבעים על מעשיהם הפליליים, שכן בגין כך הוגשו כנגדם כתבי אישום אשר הוכרעו בערכאות הפליליות. המדינה מגישה תביעה זו כנגד הנתבעים במטרה לקבל פיצוי בגין הנזקים שנגרמו לה כתוצאה ממעשיהם ו/או מחדליהם, והכל כפי שהוכרע בהליך הפלילי וכמפורט להלן.

12. הנתבעים היו המארגנים והמוציאים לפועל של מסיבת טבע, בה לא היה נוכח צוות רפואי ואמבולנס לצורכי פינוי בעת מצוקה רפואית של מי ממבלי המסיבה.

13. היעדרו של צוות רפואי ורכב פינוי (אמבולנס) נעוץ בהתנהלות הנתבעים עובר לפתיחת שערי המסיבה, אשר לא דאגו לקבלת האישורים, ההיתרים והרישיונות הנדרשים,¹ ואף לא דאגו לשכור שירותיו של גורם רפואי ואמבולנס במתחם המסיבה.² ובכך הפרו את חובת הזהירות כלפי כלל המבלים במסיבה וכלפי המנוחה בפרט.³

14. לא זו אף זו, גם לאחר שנמצאה המנוחה במצב רפואי קשה, עוכב הפינוי שלה על ידי הנתבעים משך שעות ארוכות מה שגרם להרעה במצבה הרפואי ולבסוף למותה.⁴

15. כארבע וחצי שעות לאחר התמוטטותה של המנוחה, כאשר הובא לידיעתו של הנתבע 1 כי המנוחה ללא דופק, פינה אותה באופן בהול לצומת להבים, תוך שהוא יוצר קשר עם מוקד מד"א, וחובר שם לצוות מד"א שהוזעק. צוות מד"א ביצע במנוחה פעולות החיאה ופינה אותה לביה"ח "סורוקה".

¹ ראה הכרעת הדין בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 12/04/22 (להלן: "הכרעת הדין"), עמ' 74 ש. 10-12; עמ' 144 ש. 4-8.

² ראה סעיף 131 להכרעת הדין, עמ' 151-152.

³ סעיף 135, עמ' 155 להכרעת הדין לעיל.

⁴ סעיף 137, עמ' 158 להכרעת הדין לעיל.

16. המנוחה הגיעה לביה"ח במצב חמור של קריסת מערכות וטופלה בטיפול נמרץ עד לקביעת מותה המצער ביום 08/08/2017.⁵
17. בעקבות האירוע הקשה והמצער, הגישו הורי המנוחה תביעה להכרה לפי חוק התגמולים לחיילים ולבני משפחותיהם (חבלה שלא בעת מילוי תפקיד) התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק התגמולים**").
18. ביום 26/06/2018 הוכרו הורי המנוחה כמי שזכאים לזכויות המוענקות לפי חוק התגמולים, הואיל והמנוחה נפטרה בתקופת שירותה בשרות חובה בצה"ל.
19. בחודש יולי 2018 הועבר התגמול הראשון להורי המנוחה, והרי שבמועד זה נולדה עילה התביעה של התובעת כלפי הנתבעים.

- מצ"ב מכתב הכרה מיום 26/06/2018, ומסומן **נספח 6**
- מצ"ב תלוש התגמולים הראשון מחודש 07/2018, ומסומן **נספח 7**

ד. העובדות המקנות סמכות לבית המשפט

20. לבית המשפט הנכבד נתונה הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה, וזאת בהתחשב בסכום התביעה, במקום המעשה ו/או המחדל אשר הביאו למות המנוחה ולהתגבשות עילת התביעה, ובמקום מגוריו של הנתבע 1.

פירוט טענות:

א. השתלשלות האירועים:

21. כאמור, הנתבעים החליטו לארגן מסיבת טבע בשטח הסמוך לגבעות גורל וצומת להבים. חרף העובדה כי הנתבעים לא קיבלו רישיונות והיתרים לקיום המסיבה מהרשויות הרלוונטיות, לרבות הרשות המקומית, משטרת ישראל, מד"א וכב"ה, החליטו הנתבעים לקיים בכל זאת את המסיבה.
22. לא זו אף זו, הנתבעים אף לא שכרו צוות רפואי למסיבה, ולא דאגו לשכור שירותי פינוי רפואי-אמבולנס אשר יבטיחו את שלום המבלים במסיבה במקרה הצורך.
23. המנוחה נמנתה על מבלי המסיבה ובסמוך להגעתה צרכה כפי הנראה סם אותו חשבה כסם מסוג "אסיד".
24. בסמוך לשעה 06:00, הלכה המנוחה לרקוד באחת מרחבות המסיבה, כאשר לפתע התמוטטה ונפלה, החלה לפרכס ודם החל לצאת מפיה.
25. נוכחים במקום ניסו לסייע לה וקראו לנתבע 1 אשר הגיע תוך מס' דקות למקום בו נפלה המנוחה ולאחריו הגיע למקום גם הנתבע 2.

⁵ סעיף 118, עמ' 140-138 להכרעת הדין לעיל.

⁶ בהתאם לממצאים העובדתיים מהכרעת הדין לעיל, סעיף 124, עמ' 145-144.

26. לאור מצבה הרפואי החמור של המנוחה, אשר היה ידוע כבר אותה עת לנתבעים⁷, החליטו הנתבעים לפנות את המנוחה לקבלת טיפול רפואי והעלו אותה בסמוך לשעה 10:06 לארגז הטנדר של הנתבע 1, כאשר הוא נוהג בטנדר בו שרועה המנוחה ובו נמצאים מס' עדים נוספים, תוך שהם נוסעים מחוץ למתחם המסיבה על כביש 31 לכיוון בית החולים "סורוקה" (להלן: "הפינוי הראשון"). ודוק, לו היו משלימים הנתבעים את הפינוי, הרי שניתן היה בסבירות גבוהה להציל את חיי המנוחה.⁸
27. בשלב מסוים, מסיבות השמורות עימו, החליט הנתבע 1 לעצור את הפינוי ולחזור עם המנוחה למתחם המסיבה אליו הגיעו בסביבות השעה 07:00. כל זאת כאשר באותה עת ידע הנתבע 1 כי המנוחה ללא הכרה, במצב של נעילת שרירים ולסת, כשדם יוצא מפיה.
28. הנתבע 1 החנה את הרכב במתחם המסיבה וחזר לעיסוקיו, תוך שהוא מותיר את המנוחה בארגז הרכב תחת השגחה של עובד ו/או עובדי המסיבה הנעדרים הכשרה רפואית מתאימה ו/או כלים לטיפול במצבה הרפואי החמור של המנוחה משך שעות ארוכות חרף מצבה ההולך ומתדרדר.
29. בשלב מסוים, לאחר שהעיר אחד מעובדי המסיבה את תשומת ליבו, הזיז הנתבע 1 את רכבו לאזור מוצל.
30. בסביבות השעה 10:30, הבחין אחד מעובדי המסיבה שהשגיח על המנוחה כי הינה ללא דופק, הודיע לנתבע 1 ודרש ממנו להזמין עבודה פינוי רפואי דחוף (להלן: "הפינוי השני").
31. הנתבע 1 החל בפינוי מידי של המנוחה, במהלכו יצר קשר עם מוקד מד"א לקבלת סיוע דחוף. במהלך השיחה, ביצע אדם נוסף שהיה ברכב פעולות החייאה עד הגעתם לצומת להבים, שם חבר אליהם צוות מד"א אשר טיפל במנוחה בעודה מחוסרת הכרה, ללא דופק וללא נשימה.
32. המנוחה פונתה לבית החולים "סורוקה". עם הגעת המנוחה לבית החולים, היא אובחנה כסובלת משוק עמוק שנוקק למינונים גדולים של תמיכה בלחץ הדם, אי ספיקת כליות, אי ספיקה נשימתית, פגיעה בתפקודי הכבד, פגיעה במנגנוני הקרישה והרס שרירי חמור. היא טופלה בטיפול נמרץ עד אשר נקבע מותה ביום 08/08/2017 כתוצאה מנזק תת חמצוני חריף למוח.
33. כאמור לעיל, הגישו הורי המנוחה תביעה להכרה לפי חוק התגמולים, והוכרו ביום 26/06/2018. תגמול ראשון שולם למשפחה בחודש יולי 2018 ובמועד זה נולדה עילת התביעה לפי סעיף 21 לחוק משפחות חיילים, כנגד הנתבעים.
- ראה פסק הדין המנחה לעניין זה – ע"א 166-59 משה אפריאט ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה, טו 1134, פסק דין מיום 10/05/1961.

ב. עילות התביעה:

⁷ סעיף 74, עמ' 97 להכרעת הדין לעיל.

⁸ סעיף 137, עמ' 158 להכרעת הדין לעיל.

34. התובעת תטען כי קיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי, בין מעשיהם הרשלניים ו/או מחדליהם של הנתבעים, למותה המצער של המנוחה, בין במישרין ובין בעקיפין.
35. הורי המנוחה בחרו לממש את זכאותם לפי חוק משפחות חיילים, אשר משולמת על ידי התובעת. משכך, זכאית התובעת לשיפוי בעד תשלומים אלה ובעד כל תשלום אחר שהיא עלולה להתחייב בהם מכח הוראות סעיף 21(א)(2) לחוק משפחות חיילים, מידי הנתבעים, עד לשווי הפיצויים (גובה הנזק) המגיע להורים מאת הנתבעים **מכוח הוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש]** (להלן: **"פקודת הנזיקין"**), לרבות סכומים ששולמו ע"י התובעת לצדדי ג' אשר היטיבו את נזקי הורי המנוחה ע"י מימון שירותים או מוצרים.
36. הסדר דומה קיים גם מכוח החוק לתיקון **דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), תשכ"ד-1964**.
37. להורי המנוחה מגיעים תשלומים מכוח חוק משפחות חיילים כאמור, זכאותם החוקית הוכרה, והתובעת שילמה, משלמת ותשלם להם תגמולים שונים. התובעת זכאית לשיפוי מלא על תשלומים אלה מהמזיק, הם הנתבעים, כמי שעליו מוטלת החובה לשלם להורי המנוחה פיצויים לפי החוק האחר, "עד לסכום אותם פיצויים" לפי החוק האחר, או לסכום חלקו של אותו אדם כשהאחריות לפיצויים משותפת לו ולאחראים אחרים, לפי העניין.
38. זכותה של התובעת לשיפוי מלא מעוגנת באמור בסעיף 21(א)(2) לחוק משפחות חיילים, והינה זכות עצמאית וסטטוטורית אשר קמה למדינה רק עקב תשלום התגמולים בפועל (ראה לעניין זה פסק הדין המנחה בע"א 166/59 **אפריאט משה ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה**, טו, 1134).
39. מבלי לגרוע מהאמור, ולמען הזהירות, התובעת תטען כי נוכח הנסיבות המעשים והמחדלים המפורטים בתביעה זו, יש לקבוע כי חובת הראיה מוטלת על הנתבעים לפי סעיפים 38 ו-41 לפקודת הנזיקין, שכן **הדבר מעיד בעד עצמו**, והאירועים שהובילו למותה של המנוחה מתיישבים יותר עם המסקנה שהנתבעים לא נקטו זהירות סבירה מאשר עם המסקנות שהם נקטו זהירות סבירה. זאת ועוד, בהכרעת הדין נקבע כי מתחם / שטח המסיבה יכול עולה על הגדרת המושג "דבר שיש בו סכנה" לפי סעיף 326 לחוק העונשין.
- התובעת תטען כי יש להקיש גזירה שווה לעניין סעיף 38 לפקודת הנזיקין ולראות במתחם/ שטח המסיבה **דבר מסוכן**, לגביו, על הנתבעים להראות כי לא הייתה התרשלות אשר תחול עליהם.⁹
40. במצב דברים זה, על הנתבעים הראיה שלא הייתה לגביי המקרה והתנהלותם – שהביאה למות המנוחה – התרשלות שיחובו בגינה. נוכח האמור בסעיף 42 לפקודת הראיות תשל"א - 1971, אין הנתבעים יכולים לעמוד בנטל זה.
41. עוד תטען התובעת שאי חיוב הנתבעים בשיפוי התובעת בגין התשלומים ששילמה להורי המנוחה, מקל וחומר לאור הרשתם, מהווה הלכה למעשה **עשיית עושר ולא במשפט** שכן הלכה למעשה, "יתעשרו" הנתבעים שלא כדין מקום בו הורי המנוחה מיצו זכותם להיפרע מהתובעת מכוח חוק

⁹ סעיף 132, עמ' 152 בהכרעת הדין לעיל.

משפחות חיילים, ומשכך מנועים הם לגבות פיצוי מהנתבעים לפי פקודת הנזיקין בהתאם לסעיף 21(א)(1) לחוק משפחות חיילים.

רשלנות:

42. מעשיהם או מחדליהם של הנתבעים, ביחד ולחוד, מהווים הפרת חובת הזהירות ועוולה של רשלנות לפי סעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין.

43. מעשיהם ומחדליהם של הנתבעים הם אלו שגרמו באופן ישיר למותה של המנוחה, כפי שנקבע בהליך הפלילי, ומהווים, בין היתר, עוולה אזרחית בהתאם לפקודת הנזיקין, המקימה בנסיבות המקרה זכות להורי המנוחה להיפרע מן הנתבעים בגין הנזקים אשר נגרמו להם, ובנסיבות המקרה, זכות למדינה לשיפוי בגין אותם נזקים.

44. התביעה כנגד הנתבעים נובעת באופן ישיר ממעשיהם, ונתמכת בראיות, בעדויות וכן בפסקי הדין החלוטים שניתנו בעניינם, בהם הורשעו בעבירות של המתה בקלות דעת וגרם מוות ברשלנות (בהתאמה). מעשים המקימים למדינה באופן זהה, זכות שיפוי.

45. התובעת תטען כי הנתבעים בהיותם מארגני המסיבה, גרמו למותה של המנוחה ביודעם, כי כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם הם צפויים לגרום למותה של המנוחה ובנטלם סיכון בלתי סביר לגרימת תוצאה זו, והכל כמפורט להלן:

הנתבע 1:

א. התרשל בכך שתכנן, ארגן והוציא לפועל מסיבה רבת משתתפים חרף היעדר היתר לקיום המסיבה כנדרש; ו/או

ב. חדל מקבלת כלל האישורים, ההיתרים והרישיונות הנדרשים ובכלל זה- מבלי לקבל רישיון מהמועצה האזורית בני שמעון, שאילו היה עושה כן, היה נדרש להעמיד בכוננות אמבולנס וצוות רפואי מקצועי שיוכלו להעניק טיפול רפואי מקצועי בעת מצב חירום רפואי במסיבה; ו/או

ג. הפר את חובת הזהירות המושגית והקונקרטית כלפי כלל באי המסיבה וכלפי המנוחה בפרט; ו/או

ד. לא דאג לנוכחות צוות רפואי ורכב פינוי (אמבולנס) במקום; ו/או

ה. עיכב ו/או מנע מהמנוחה טיפול רפואי מקצועי ומציל חיים עת החליט לעצור את הפינוי הראשון ולחזור למתחם המסיבה; ו/או

ו. הסתמך על דברי נוכחים במקום אשר אינם גורמים רפואיים מוסמכים; ו/או

ז. הציב את המנוחה בעודה במצב רפואי קשה וחמור, בארגז רכבו תחת השמש ללא כל הצללה או מיגון מפני השמש ופגעי מזג האוויר; ו/או

ח. חדל מלהעניק למנוחה טיפול רפואי כלשהו משך שעות ארוכות בין הפינוי הראשון לפינוי השני; ו/או

- ט. נטל סיכון בלתי סביר, תוך העמדת חייה ובריאותה של המנוחה בסכנה של ממש; ו/או
- י. פעל באדישות כלפי השלכות מעשיו על שלום המבלים בכלל ושלומה של המנוחה בפרט; ו/או
- יא. מנע באופן אקטיבי מנוכחים אחרים במקום לסייע למנוחה תוך יצירת מצג שווא שהמנוחה מטופלת; ו/או
- יב. קיבל החלטות בלתי סבירות, תוך נטילת סיכון של ממש לשלום המבלים במסיבה בכלל ולשלומה של המנוחה בפרט; ו/או
- יג. לא נהג כפי שמארגן מסיבה ו/או בעלי עסק ו/או גורם אחראי ו/או אדם סביר היה פועל בנסיבות העניין.

הנתבע 2:

- א. התרשל בכך שתכנן, ארגן והוציא לפועל מסיבה רבת משתתפים חרף היעדר היתר לקיום המסיבה כנדרש; ו/או
- ב. חדל מקבלת כלל האישורים, ההיתרים והרישיונות הנדרשים ובכלל זה- מבלי לקבל רישיון מהמועצה האזורית בני שמעון, שאילו היה עושה כן, היה נדרש להעמיד בכוננות אמבולנס וצוות רפואי מקצועי שיוכלו להעניק טיפול רפואי מקצועי בעת מצב חירום רפואי במסיבה; ו/או
- ג. הפר את חובת הזהירות המושגית והקונקרטית כלפי כלל באי המסיבה וכלפי המנוחה בפרט; ו/או
- ד. לא דאג לנוכחות צוות רפואי ורכב פינוי (אמבולנס) במקום; ו/או
- ה. עיכב ו/או מנע מהמנוחה טיפול רפואי מקצועי ומציל חיים עת החליט לעצור את הפינוי הראשון ולחזור למתחם המסיבה; ו/או
- ו. חדל מלהעניק למנוחה טיפול רפואי כלשהו משך שעות ארוכות; ו/או
- ז. נטל סיכון בלתי סביר, תוך העמדת חייה ובריאותה של המנוחה בסכנה של ממש; ו/או
- ח. פעל באדישות כלפי השלכות מעשיו על שלום המבלים בכלל ושלומה של המנוחה בפרט; ו/או
- ט. קיבל החלטות בלתי סבירות, תוך נטילת סיכון של ממש לשלום המבלים במסיבה בכלל ולשלומה של המנוחה בפרט; ו/או
- י. לא נהג כפי שמארגן מסיבה ו/או בעלי עסק ו/או גורם אחראי ו/או אדם סביר היה פועל בנסיבות העניין.

הפרת חובה חקוקה:

46. מעשיהם של הנתבעים מהווים בנוסף הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, שכן יש במעשיהם משום ביצוע עבירות על פי חוק העונשים וכן הפרה של הוראות סעיף 1 לחוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998, שכותרתו מדברת בעד עצמה – **"חובת ההצלה והושטת עזרה"**.

47. מעשיהם של הנתבעים מהווים הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין תוך הפרה של החיקוקים הבאים:

- א. חוק העונשין, בהתאם להכרעת הדין בעניינם.
- ב. חוק רישוי עסקים, תשכ"ה-1968 (להלן: **"חוק רישוי עסקים"**), לרבות סעיפים 4 ו-14 הנוגעים לאיסור הפעלת עסק טעון רישוי ללא רישיון או היתר.
- ג. צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013 מכוח חוק רישוי עסקים, לרבות פריט 7.7 ה' ממנו עולה כי אירועים תחת כיפת השמיים בהם צפויים להשתתף מעל 500 איש הינה "עסק טעון רישוי" ואו פריט 4.8- אספקה וצריכה משקאות משכרים במקום ואו פריט 7.1 הנוגע לחניית מטיילים.
- ד. חוק הבטיחות במקומות ציבוריים, תשכ"ג-1962.
- ה. תקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), תשנ"ג-1992.
- ו. חוק המאבק בתופעת השכרות (הוראת שעה ותיקון חקיקה), התש"ע-2010.

הטבת נזק:

48. מבלי לגרוע מהאמור, המדינה תוסיף וטען, כי הנתבעים חבים בשיפוי המדינה בגין נזקי הגוף המפורטים לעיל, בין היתר, מכוח סעיף 2 לחוק ההטבה. וכי מכוח חוק זה, המדינה זכאית להיפרע מידי הנתבעים בגין כל התשלומים אשר שילמה ועתידה לשלם בקשר לאירוע נשוא תביעה זו.
49. וזוהי לשון הסעיף:

"2. גרם אדם לזולתו נזק גוף, רשאי מי שהיטיב את הנזק להיפרע את הטבת הנזק מן המזיק עד כדי סכום שהמזיק היה חייב למוטב על פי כל דין בשל גרימת נזק הגוף אלמלא הוטב הנזק על ידי המיטיב."

50. לעניין זה יצויין כי התגמולים, ההטבות והקצבאות אינם חורגים מהטבת נזק סבירה כמשמעותה בסעיף 5 לחוק ההטבה. מכל מקום, כמפורט לעיל, הנזקים הנתבעים במסגרת תביעה זו, הינם הנזקים אותם היו נדרשים הנתבעים לשלם לבני משפחת המנוחה על פי דיני הנזיקין ועל פי דין.

עשיית עושר ולא במשפט:

51. מבלי לגרוע מהאמור, המדינה תוסיף ותטען כי, היות שנשאה ותישא בתשלום התגמולים להורי המנוחה כמפורט לעיל, בגין הנזק שגרמו הנתבעים במעשיהם המתוארים, עשו הנתבעים **עושר ולא במשפט**, שאם לא כן, היו הם נדרשים לשאת בנזקים אלה שגרמו.

52. משפחות חללים הזכאיות לתגמולים בהתאם לחוק משפחות חיילים, ובהתאם להוראות סעיף 21(א)(1) מכוחו, זכאיות לתבוע נזקיהן הן לפי חוק משפחות חיילים והן לפי חוק אחר, אך לא רשאיות להיפרע מכוח שניהם כאחד. כלומר, זכאותם של הורי המנוחה לנקוט צעדים משפטיים עקב מותה, הן לפי חוק משפחות חיילים והן על פי החוק האחר, אך אין הם גובים פעמיים.
53. בעניינינו "החוק האחר" כמשמעו בסעיף 21 (א)(1) הנ"ל, היא פקודת הנזיקין ודיני הנזיקין.
54. אי חיוב הנתבעים בשיפוי התובעת בגין התשלומים ששילמה להורי המנוחה, מהווה הלכה למעשה עשיית עושר ולא במשפט.
55. במצב דברים זה "יתעשרו" הנתבעים שלא כדין, ויצאו נשכרים מההגבלה הסטטוטורית המוטלת על הורי המנוחה בדבר גביית פיצוי לפי חוק משפחות חיילים בנוסף לגביית פיצוי המגיע להם על פי חוק אחר. בחירת הורי המנוחה לממש זכותם להיפרע מהתובעת מכוח חוק התגמולים, אין מטרתה לפטור את הנתבעים מחובת הפיצוי המוטלת עליהם לפי דיני הנזיקין בגין הנזק אשר נגרם עקב התנהלותם הרשלנית.

ג. נפקות הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי בעניינם של הנתבעים:

56. מבלי לגרוע מהאמור, המדינה תטען כי הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי החלוט והמרשיע אשר ניתן כנגד הנתבעים בהליך הפלילי שהתנהל כנגדם, הינם קבילים בהליך זה ומהווים ראיה לכאורה אמור בהם.
57. הוראות סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), קובעות כדלקמן:
- "(א) הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם אם המורשע או חליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק, הוא בעל דין במשפט האזרחי."**
58. להשלמת התמונה, סעיף 42ג לפקודת הראיות קובע כי:

"הוגשה ראיה כאמור בסעיף 42א, לא יהיה המורשע או חליפו או מי שחב בחובו הפסוק רשאי להביא ראיה לסתור, או ראיה שכבר נשמעה או הוגשה במשפט הפלילי, אלא ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין."

59. התכלית החקיקתית הניצבת בבסיס סעיף 42א לפקודת הראיות, נעוצה בצורך לחסוך בזמן שיפוטי יקר, המושג על ידי ייתור הצורך בשמיעת ראיות בהליך האזרחי, לאחר שאלה כבר הובאו במסגרת ההליך הפלילי, שהוכרע על סמכן מעבר לספק סביר (ראה בין היתר עמ"ה (מחוזי ת"א) 8/94 אדירים בטחון בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 2 (פורסם בנבו, 12/12/2001); ת"א 2676/98 מיכאל אילן ואח' נ' אופיר קוממי ואח' (פורסם בנבו, 06/10/2002); ע"א 350/74 חברת מ.ל.ט בע"מ ואח' נ' מסעוד ויחיאל ממון, פ"מ כט(1) 208). בשים לב שהנטל הנדרש בהליך האזרחי נמוך מזה הנדרש בהליך

הפלילי ברי כי יש בהרשעה הפלילית, אשר ניתנה לאחר שהשתכנע בית המשפט הפלילי מעבר לספק סביר כי הנתבעים גרמו לנזק, כדי לעמוד בנטל האזרחי הנדרש מהתובעת בהליך זה.

60. לאור פסקי הדין בהליך הפלילי, ובתוך כך הכרעת הדין המקיפה והמפורטת ביחס למסכת העובדות המפורטות לעיל אשר הביאו למסקנות הכרעת הדין המתחייבת אשר אף אושררה בבית המשפט העליון, אין ולא צריכה להיות מחלוקת בדבר מעשיהם של הנתבעים והקשר הסיבתי בין התנהגותם הרשלנית לבין הנזקים מושא תביעה זו.

לעניין זה, נפנה לע"מ 5330-07-12 (מחוזי- ת"א) ברמוחה ואח' נ' אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין (פורסם בנבו, 21/01/2015):

"אמנם, הוראת סעיף 42 איננה מבוססת על השתק שקם עקב מעשה בית דין במשפט הפלילי (עניין מ.ל.ט. עמ' 217), ואמנם, משקלה של הראיה המתקבלת מכוחו של סעיף זה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט ככל ראה אחרת (יעקב קדמי, על הראיות, חלק שלישי, מהדורת 2009, להלן – קדמי, עמ' 1563), אך לפסק הדין הפלילי כשלעצמו "משקל סגולי" מיוחד (קדמי, עמ' 1564), שהרי נדרשת רשות של בית המשפט לסתור ראיות אלה, ורשות זו ניתנת "מטעמים מיוחדים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין" (סעיף 42 סיפא).

וכפי שנפסק בעניין מ.ל.ט. (עמ' 217-218), "מן הצורך להטעים שלא בנקל תינתן לבעל דין כזה רשות להבאת ראיה במשפט אזרחי, שאם לא יקפצו בתי המשפט ידם במתן הרשות, יסכלו את מטרת התחיקה, לרכז את חומר הראיות בבית המשפט הפלילי ולא להותיר מקום להתדיינות נוספת" (השוו גם לפסק דינה של כב' השופטת חיות בת.א. (מחוזי ת"א) 2676/98, בש"א 25639/01 אילן נ' קוממי 6.10.02, פורסם בנבו).

למעשה, משמבקש צד במשפט האזרחי להגיש כראיה את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי, בהתאם לסעיף 42 לפקודת הראיות, אין לבית המשפט שיקול דעת בנדון והוא חייב לקבל ראיה זו. כאמור לעיל, גם בהערכת משקלה של הראיה שיקול דעתו של בית המשפט מוגבל במידה רבה.

61. לאור האמור, פסקי הדין אשר ניתנו כנגד הנתבעים בתיקיהם הפליליים מהווים הלכה למעשה ראיה בהליך זה, לגביה הנתבעים אינם רשאים להביא ראיות לסתור אלא ברשות בית המשפט הנכבד מטעמים שיירשמו.

ד. הנזק:

62. התובעת שילמה, משלמת ותשלם בעתיד להורי המנוחה, תשלומים, תגמולים, סכומים והטבות (להלן: "התגמולים") בגין מותה במסיבת הטבע. ההורים הם היורשים היחידים של המנוחה וסכום התגמולים לעבר ולעתיד עומד על סך כולל של 4,244,809 ₪ כמפורט בחוות דעת אקטואר אייל בוכבינדר המצורפת.

63. התובעת שומרת לעצמה את הזכות לעדכן את הסכומים הנ"ל בהמשך ההליך ובהתאם לנסיבות.

64. סכום הפיצויים שהיו הורי המנוחה מקבלים אילו תבעו את הנתבעים מכוח פקודת הנזיקין, ללא קשר לתגמולים ואלמלא התגמולים הינו כמפורט להלן:

א. **פיצוי לעזבונו בגין כאב וסבל, אובדן הנאות החיים וקיצור תוחלת חיים** - בנסיבות עניינינו, נוכח גילה הצעיר של המנוחה, שתוחלת חייה התקצרה בשיעור כה משמעותי של כ- 64 שנים, עם הפסד מלא של כל הנאות החיים לעשרות שנים כה ארוכות אלה, וכאב וסבל משמעותיים לאחר שהגיעה המנוחה לבלות ולהנות במסיבה, ומצאה עצמה שוכבת שעות ארוכות בשמש, גוססת לאיטה עד הפינוי לקבלת טיפול רפואי ולאחר מכן אושפזה במצב קשה משך 3 ימים עד שגופה קרס לחלוטין והיא נפטרה. במצב דברים זה, יש לפסוק סכום משמעותי בגין רכיב זה בסך שלא יפחת מ- **₪ 1,200,000**.

ב. **הפסדי השתכרות לעבר ולעתיד לרבות אובדן פנסיה וזכויות פנסיוניות** - לפי 30% מסך הפסדי ההשתכרות לעזבונו ללא תלויים כמקובל, לפי היוון 3% כמקובל, לפי פוטנציאל השתכרות בשיעור 150% מהשכר הממוצע במשק לאור היות המנוחה צעירה מבטיחה בתחילת דרכה- **₪ 2,249,091**.

ג. **הוצאות קבורה ומצבה** - **₪ 50,000**

ד. **סה"כ - סך של 3,499,091 ₪**

65. התשלומים להורי המנוחה, לפי חוק משפחות חיילים, עולים על הפיצויים שבהם היו זוכים אילו היו תובעים לפי פקודת הניזקין כאמור, ולפיכך בהתאם לסעיף 21(א)(2) לחוק משפחות חיילים, על הנתבעים לשפות את התובעת ביחד ולחוד על הסכום הנמוך יותר.

66. יחד עם זאת, זכות התובעת לשיפוי נובעת גם מכוח הוראות חוק ההטבה ומכאן שהתביעה מוגשת מכוח כלל זכויותיה של התובעת ובהתאם לסכום הגבוה יותר.

ה. **סיכום:**

67. לאור כל האמור לעיל, על הנתבעים לשפות את התובעת, ביחד ולחוד, בגין התגמולים אשר שילמה להורי המנוחה לפי חוק משפחות חיילים, בתוספת שכ"ט עו"ד, מע"מ והוצאות משפט, כאשר סכומים אלה נושאים הצמדה וריבית.

68. כל הטענות נטענות במצטבר או לחילופין לפי הקשרם והדבקים.

69. מקום שלא ידועות העובדות לאשורן, המדינה שומרת על זכותה לבקש, להוסיף או לתקן את כתב התביעה, לרבות הסכום הנתבע.

70. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בתביעה שבנדון.

רותם כהן, עו"ד

בפרקליטות מחוז דרום - אזרחי

ב"כ מדינת ישראל

ח' אב תשפ"ד
12 אוגוסט 2024